Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

ריזולט בלאטט ערשיינט
דריימאל וואכענטליך
פסחאנד, פרייטאג אונד שאבעס.
אין דער פעסט
פיר עסטערריך-אונגארן
גאנצעהרינ 10 גולדן — קר. ע. וו.
האלבעהרינ 5 גולדן — קר. ע. וו.
פיערטעלעהרינ 2 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיר'ס אויסלאנד
גאנצעהרינ 11 גולדן — קר. ע. וו.
האלבעהרינ 5 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיערטעלעהרינ 2 גולדן 75 קר. ע. וו.

אויף די זיך צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומערירען
אונד דער פרענומעראנדו-פרייז
בעגינט מיט דעם פעסטאנג דעם
דרייטן דעצעמבער.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולוואר נומ. 29,
וואהין מאן אונד דיא פרענומעראנדו
אנם-בעלדער צו ווענדען בעליעבט.

Nr. 5, פיערצעהנטער יאהרגאנג פעסט, מיטטוואך כ' טבת ה'תרמ"ב. Pest, den 11. Jänner 1882.

פארטשריטט אונד ריקשריטט.

ווענן מאן זא דען גענעגנערישען פארטשרישט אין דער פאלישיק, אין דער בילדונג אונד אין דער רעליגיאן בעטראכטעט; ווענן מאן זא אין דער פאלישיק זעהט, וויא דיא פאלקער דאס יאך דער וויללקיר-הערשאפט דער רעגענטען אבגעוואפען אונד זיך זעלבער רעגיערען; ווענן מאן זא אין דער בילדונג זעהט, וויא וויט עס דער מענש מיט זיינעם ווissען, מיט זיינען ערפינדונגען, וויא צום בייספיעל אים איזענבאהן, אונד טעלעגראפען; ווענן מאן זא אין דער רעליגיאן זעהט, וויא דיא מענשען דיא אלטען פארורטהיילע אבגעשטייפט אונד זיך נור פאן דער פערנונפט לייטען לאططען: — דא זאגט מאן, עס וויירד באלד איינע צייט קאططען, אין וועלכער דיא מענשען נאר קיינען הערען אבער זיך אנערקענען, זאגען זיך זעלבער רעגיערען ווערדען; — מיט איהרעם ווissען ווערדען עס דיא מענשען באלד דא-הין ברינגען, דאס דיא איין מיططעל גענוגען דען שאף ערפינדען אונד עייג לעבען ווערדען, אונד אין דער רעליגיאן? — נין, דא ווירד מאן עס באלד זא וויט בריינגען דאס אללע רעליגיאנען אבגעשאפפט אונד זיך אללע מענשען גלייכ אים אינגלייכען פערעיגען ווערדען!

אططלער, קורצוכטיגער מענש! וואהין שווינגططט דיא דיך מיט דיינעם וואגנע? דער מענש דענקט, אבער אינע האהערע מאכט לענקט: עס איזט שאן דאפור גענוגענד, דאס דיא בייططע נוכט בין אין דען היממעל וואططען, פאר לאנגען, זעהר לאנגען אר-דען וואללטען שאן דיא מענשען אינען מהרום בייגען, דططططען בין אין דען היממעל יי-כען זאללטע, אונד דא כאם אינע האהערע מאכט אונד צערططططרעט דיעזען הארען פלאן. עס נעהט נוכט אללעם אין נעראדער לינע פאר ווייططططם; דער פאططططרישט בעראططططט אפפ אינען ריקשריטט אין, אונד מאן طططططط

אום זינע פאמיליע צו ערהאלטען. אב ער נאך אב-ביסונג זינער שטראפע אדוואקאט ווירד בלייבען דארפען — דאס איזט קיים צו האפען. הערר דר' זינגער איזט אוים נייטרא (אונגארן) געבירטיג. דער-זעלבע נאדם אין וויען אלס אדוואקאט איינע זעהר נעאכטעטע שטעללע אין. דורך איינען איינציגען פעהלטריטט האט ער זיין גליק אונד דאס גליק זי-נער אונשולדיגען פאמיליע אללערדינגס אויף לאנגע הינויס פערניכטעט. נאכטרעגליך ווירד נאך געמעל-דעט, דאס דר' זינגער נאך אלס שטודענט איינע צייטלאנג אן וואהנזינן ליטט אונד אים איררעגהויזע ווילען מיסטע. פיעללייכט ווירד דיעזער פינקט אלס מילדערונגס-גרונד געלטען קאנגען, דא איין פראק-טישער מאנן געוויס איינען זאלכען פעהלער ניכט בעגנעהט, ווענן אדם דער פערשטאנד ניכט פיר דען אויגענבליק „נעטריבט" וואר!

* (איבער דען וואר-פאלאטאר רויבמארד) ווירד הייטע אוים וועספרים געמעלדעט: פיר יא גאלד איזט נור פיר דיא דויער איינער וואכע אים בעיאסטיין געלאנגט. וא זיא דען האסטער אלס הייפס-טהיילנעהמער אן דעם רויב-מארדע בעצייכנעט. דיעזע איזאגע בעשוואר זא דענן אויך אונד האט דיעזעלבע פאר גערידט פאללע גילט-קראפט. זיטהער פערפיעל דיא אונ-גליקליכע שווער פערלעטצטע אין זעהר שווערען וואהנזינן אונד מאבט אין פאללער וואוהה אים זיך. עס איזט פיר דערען ווידער-גענעזונג זעהר ווענג האפפנונג פארהאנדען. אבער אויך דיא ביידען דיענסט-מעדכען, דיא עבענפאללס האסטער אלס דען הויפט-מארדער ערקאנטען, פערפיעלען אין שווערען וואהנזינן. איינע ווירד באלד שטערבען, דיא אנדערע ווירד ווידער נעו אידרען פערשאנד ער-האלטען. נון האבען אבער דיעזע אידרע איזאגע גענען האסטער זינגערציט ניכט בעשווארען. דיעזע צייגענשאפט האט אלזא פאר גערידט קיינע גילט-קראפט. דא נון האסטער נאך אים הארטנעקיגען לייגנען פערהארדט, ווירד עס ניכט לייכט זיין, איהן אויף גרונד דער איזאגע דער פיר יא גאלד אללין צו פעראיתהיילען!

נייעסטעס.

ווא דיא הייטיגען דעפעשען מעלדען, מאר-שירען פאן אללען טהיילען דער מאנארכיע דעני-מעגטער נאך דער הערצעגאווינא אונד זיד-דאלמא-ציען. אויך אונזערע קריעגס-שיפפע שטערען אן דער קיסטע זיד-דאלמאציענס וואהלגעריסטעט אונד קאמפפ-בעריט.

אין אנראם קאם עס געמעלדט נאכט צו איי-נער פארמליכען פערפאללונג זיטענס דער קראי-אטען גגען דיא דאנט וואהנגעדען אינגארן. מעד-דערע פיריען אונד טאכטער דער דארטיגען אונגא-רישען בעאמטען ווארדען אויף אפפענטליכער שטראסע פאן דען קראאטישען שטודענטען אנגע-גריפפען אונד בעשימפפט.

פערלאזונג

דער זאלצבורגער-לאזע.

בייא דער אם 5. יעננער פארגענאמענען צי-הונג פיעל דער הויפטטרעפפער מיט 15000 גולדען אויף נו' 82533 ; דער 2-טע טיט 1000 גולד. אויף נומ' 58786 ; יע 500 גולד. געווינגען נו' 63711 80723 ; — יע 100 גולד' נו' 30886 49250 52948 65924 אונד 78711.

געשעפטסבעריכט.

פעסטער פרייזע.

געטרייד-נעשעפט. פאן וויין וואר נעפעסערן וועגען צו מארקטע נעבראכט. דער פערקוף וואר נוט. 12000 מעטצ' וואורדען פערקויפט.

ווייצען, טהיס- 100 מטצ' 76, קילא 12,70 גולד. — 200 מטצ' 77, ק' 12.90 גול. 400 מטצ' 77. קילא 12'80 גולד. — 100 מטצ' 76,5 קילא 12.55 גולד.— וויים ענ ווארנער 1000 מטצ' 74. ק' 12'30 גול. 100 מטצ. 78,5 ק' 12'50 גולד' 300 מעטצ' 73,5 קילא 12.15 גולד.— מעסטער-באדען 1000 מעטצ-צענטנער 80'5 קילא 12,90 גולד. 100 מעטצ' 78'5 קילא 12'50 גולדען, 300 מעטצ' 75.5 קילא 12'20 גולדען 100 מעטצ-צענטנער 75. ק' 12.20 גול.— 100 מטצ' 72'7 ק' 12.15 גול. 1300 מטצ' 77' ק' 12.80 גולד. 700 מטצ' 74,5 ק' 12,25 גולד (אללעס פער דייא מאנאטצ).

קארן 8.40—8,70 גולד.

נערסטע פוטטער-וואארע —7.40—7.60 גול. מאלצ-וואארע 7.60—8.20 גולד.

קוקורוץ 7,05—7,15 גולד.

האפער 7.10—7.80 גולד.

רעפס, קאהל פער אינוסט-פעסטעמבער 1882 13'25—13.50 גולדען.

מעהל-פריי (פער 100 קילאגראם זאממט זאק, פרייא אב פעסט): נו' 0 : 22 גולד. 40 קר'. נומ' 1 : 21 גול. 70 קר', נו' 2 : 21 גול. — קר', נו' 3 : 20 גול. 40 קר' נו' 4 : 19 גול. 80 קר', נו' 5 : 18 גול. 80 קר', נו' 6 : 17 גול' 80 קר', נו' 7 : 17 גולד.— קר', נו' 8 : 16 גול.— קר', נו' 8½ 14 גולד. 40 קר', פיינע קליינע 4 גול. 50 קר', גראבע קליינע 4 גולד. 50 קר.

הילזענפריכטע: ערבסען אונגאריש 9½— 11 גול. לינזען 11 — 18 גול. ראהע הידזע 6'.— הידזע בריין 10.75—10 גולד, גראסע ווייסע באהנען 9.25—10,— צווירבעל 11'50—12' גול. — לייניאמען 13.75. האנפאמען 9.25 גול' מאהאר 7.50 גולד. קימעל 25—26,— גול. וויקען 7.50—8 גול. מאהן גרויער 34—35 גול. בלויער 38—39 גולד. (אללעס פער 100 קילא.)

שפירטוס נייע מעטהאדע אים קליינען 31.75—32 גולדען. אלטע-מעטהאדע 34—34,50 גולדען. פער 10000 ליטער פערצענט. —

צוועטשקען. פערבישע פריטא-וואארע 20.10— 21'65 גולדען.

ווועטשקענמוס (לעקוואר) באנאטער 14.—16,50 גולדען.

האנינ: נעלישערטער —.38—'31 גול. וואכס האנינ 27 גולדען.

וואכס ראיעגוייער 119 — 121. גולד.

ווייגשטיין 56—67 גול. יע נאך קוואליטעט.

נישסע 13—14 גולדען.

קנאפפערן אונגאריש 13.—15' גول.

קלעזאמען 50 גولد.—

راهتكلع 50—57 גولد.

אונשליטט (חלב) —42'—42,50 גولد.

ريبال راپسپلط - راپسپيرمپس —.34 گولد. פער 100 קילאגראם.

רעס-קוכען 6,75 גول.

מעטראלעאום .16 גולד.-

שאפ-פעללען אין פארגער וואכע וואורדען 150000 שטיק פערשיעדענע נאטונגען פערקויפט. אונד צוואר דייששוואללינע 2'20 — 3'60 גول. פער פאאר. באשטע אונד באנאטער 140 — 160 גולדען טרקישע אונד מצצ-דאגיש 44—45 גולד. סערבישע 130—142 גולד. פער 56 ק זיבענבירגער 36—37, קראאטישע אונד באסנישע 40—42 גول. (אללעס פער 2 פערצענט.)

לאם מ-פעללע: באנאטער 75—90 גולדען באסנישע אונד קראאטישע לייכטע 70—80 גולד. שווערע 85—105 גולדען, דייששוואללינע 60—70 גולד.— (אללעס פער 102 שטיק.)

נאס.פעללע 165—170 גולד.

הייטע, ווער נאטירען: פער 100 ק' אונגאריש קוה-הייטש 114—116 גول. אבסנהייטש טראקענע 112—114 גول. ראסהייטש 9,50—10,50 גول.

לעדער נעשעפט, קוה-הייטש 6—7-קילא 225— 245 גולד. איינמאל פערזעטצט טערצען פאן 11—13 קילא 170—172 גולד., צווייטמאל פערזעטצט טערצען 15—17 קילא' 163—165 גולד. דרייטמאל פערזעטצט טערצען 19—21 קילא 165—167 גולד.

קאלבלעדער, בריינע 9 — 12-קילא 440— 465 גולדען. גענערבסע 6—8-קילא 345—365 גולדען פער 100 קילא.

שאפוואלל. אין פארגער וואכע וואורדען פער עשעפט בעפסער, — עס וואורדען 900 מעטצ' פערקויפט. אונד צוואר, מיטעל איינשור 85—97 גולד. העשאפטליכע איינשו' 93—94 גולד. באשטקער איינשוירען 67—68 גולד. זאנד איינשוירען 57—58 גולד. (אללעס פער 56 קילא.)

וויינער פרייזע.

שפיריטוס 31.75 — 32 גולדען פער 10000 ליטער-פערצענט.

ווייצען, פערקויפט וואורדען 25000 מעטצ' פייזע: טהיס-וויצען 77—78-קילא 13.20—13,30 גולדען פער מעטצ'צענט.

האפער אונגאריש —.8,15—8 גולדען פער מעטצ-צענטנער.

לאטטא-ציעהונג פאם 7. יעננער 1882.

אפען	52	76	77	17	82
לינץ	86	28	7	87	83
טריעסט	2	27	1	17	78

פערעאנטווארטליכער רעדאקטער: מאר בר"ל רייז.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכטע	קווארטשפע פר. הקטאל.	פער 100 קילאגראמם
קארן	72	8.80 — 8.50
נערסטע מאלץ	62	—.—
נערסטע פיטשער	62	7.40 — 7.20
האפער	40	7.75 — 7.40
קוקורוץ באנאטער	75	7.10 — 7.05
אנדערע	73	7.— — 6.95
הירזע		—.—
וויצען — פער פריה-יאהר		12.37
קוקורוץ — פריה-יאהר		—.—
נערסטע — פריה-יאהר		7.25
האפער — פריה-יאהר		8.20
רעפס — פריה-יאהר		—.—
באללען-מעהל		קי. אל.
יאפפער	0	22 40
דער באללען צו 100 קילאגראמם מיט זאק	1	21 70
	2	21 —
	3	20 40
	4	19 80
	5	18 80
	6	17 70
	7	17 —
	8	16 —
	8½	14 40
שפיריטוס: אלטע פעסטער פרעמדע		33 25
נייע קאראפפעל		31 —

קורז-טאבעללע פאם 7. יעננער.

נעלד-קורז	קי.	אל.
וילנער-אסיגנ.	—	100
דוקאטען	5	60
פעסטער-וויינאנארישע 8 גולדען נאלד		
שטוק (20 פראנקס)	9	43
נאפאלעאנדאר	9	43
דייטשע ריישסבאנקנאטען	58	15
20 מארקשטיק	11	63
מאטערהיטעל	1	23
לאזע.		
1854-ער 4 פערצענטיגע שטאאטסלאזע	—	123
1860-ער " נאנצע	132	20
דרייסע " האלבע	135	75
1864-ער לאזע צו 100 גולדען	173	75
דרייסע " 50 "	171	50
קאסא רנטענשיינע	—	32
פערדענלאזע	28	75
קרעדיט-לאזע	177	60
קלאראלאזע צו 40 גולדען	—	40
אונגאריש אייזענבאהן-אנלעהען	—	116
וויינעצהקענס-אנלעהען-אנלייהונגען		
פאנארישע דער אונגארישען באהנען-	—	25
קרעדיט צו 5 איינהאלב פערצענט	—	102
דער אונגאר. צינס ריזאפטירטע באנק צו		
5½ פערצענט	41	—
דער אונגארישען אללגעמיינען באהנען-	38	—
קרעדיט-אנשטאלט צו 5 איינהאלב		
פערצענט	53	—
דער אפפנבאהן	24	—
דער נאדראסטבאהן	49	25

	קי.	אל.
מאנטלינס לאזע צו 2 גולד'	25	40
פרעמדער לאזע " 100 "	127	—
דרעסדא " 50 "	65	—
וויאנאישע-לאזע " 20 "	30	20
ווינער שוטצען-לאזע 20 "	38	—
אונגארישע-פרעמדע-לאזע צו 100 גולד.	121	25
פרייס-מאל-לאזע	112	80
וויינער-לאזע	131	—
ווערט-פאפיערע		
אונגארישע נאלדרענטע 6%	119	55
דרעסדא צו 4 פערצענט	89	02
אונגארישע מאפיערע-רענטע	89	35
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	99	75
פרעמדער באנאטער	—	99
וויבענגרונטע	—	100
באנאטער	—	102
בוקארעסט	100	50
אונגארישע אייזענבאהן-אנלעהען	134	50
וויינעצהקענס-אנלעהונגס-אנלייהונגען	97	—
פאנארישע דער אונגארישען באהנען-		
קרעדיט צו 5 איינהאלב פערצענט	—	102
דער אונגאר. צינס ריזאפטירטע באנק צו		
5½ פערצענט	102	75
דער אונגארישען אללגעמיינען באהנען-		
קרעדיט-אנשטאלט צו 5 איינהאלב		
פערצענט	98	50
דער אפפנבאהן	—	97
דער נאדראסטבאהן	168	50

Eigenthümer und verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1882. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard

זעטין איבער דיא ווידען-עמאנציפאציאן פאם יאהרע 1867 אבצושאפען איבר דאס ניא פארגעלעגטע גע-זעטץ איבער דיא צווייל-עהע נישט אנצוגעהמען. — נאטירליך ערגעגטע דיעס בישטענדליכא דען מיס-טען דעפארטען נור איין גלעגבטערע אנדערע פאל-גען ווירד דאס געזעטץ איך נישט האבען.

* (ע נ נ ל א נ ד א ו נ ד פ ר א נ ק ר י ך א י ן ב ע צ ו ג א ו ף ע נ ג ל ש ט ע ן.) ווי דאבען יענסט דיא מעלדונג געבראכט, דאס דיא רעגיערונגען ענגלאנדס אונד פראנקרייכס איבער-אינגקאמען, אם נעמיזנאטץ מיליטערישע מאס-נאהמען אינצילישען נעגען דיא רעוואלוציאנערע בעוועגונג אין ענגלאנד. דיעזע ביידען מעכטע זאלל-טען אל

שפּיעל איז אין עסטערייך ביא דען ליבעראלען איך דאס מאַאַפּעַ-מיניסטעריאַלס פּערהאַסס: דיא פּרייוינגען פּערפאַססונגס-פאַרטיא ווערעט דא אללעס מאָגליכ אַן, אַס דיעזעס מיניסטעריאַלס צו שטירצען, אונד נון שפּאַר אונזער מאַגאַרך זעל-בער זיינען אונזיוללען איבער דאס פיינדליכע טריי-בען נעגען זיין מיניסטעריאַלס אַיס! דיא נעגנער דעס נעגענווערטיגען מיניסטעריאַלס אין עסטערייך מיססען נון שווייגען, דא זיא דאך דען אונזיל-לען דעס מאַגאַרבען נעגען איהר טייבען האַרטען, ווייא נאַך דעס גראַבען איבערשפּאַנגען טען פּאַרטשריטט ווירד ווידער דער ריקשריטט פאָלגען. דיא וועלטגעשכטע נעהט ניכט אין גערא-דער ליניע פאָרווערטס, זאָנדערן שרייטעט ציקצאַק. פאָרמיג הין אונד צוריק. פאָרטשריטט אונד ריק-שריטט לאָזען זיך גענעגזייטיג אב — אונד מאַן קאָממט איממער דאַרטהין צוריק, וו מאַן פריהער וואַר. — דאס איזט דער פריזולוה דער וועלט!

איך אין דער יוגענד געשכטע פּערען ווי דיעזעס ציקצאַק-פאָרמיג פאָר- אונד ריק-שריטען, ווענן מאַן הייטע זאָ זעהט, ווייא זיך דיא פאַרטיען אים יוהרענהומע גענעגזייטיג בעקעמפּפען, ווייא פּיע-לע ווידען זיך פאָן אירהרעם אלטען גלייכען לאַזיי-סען אונד גאַנץ אהנע רעליגיאָן לעבען — דאַ פּריכ-טעט מאַן, דאַסס דאס יוהרענהום, נאָטט בעהיטע, צו ערגע ערדע אונד דאס עס זיך באלד געגעלד אייפ-לאָזען ווערדע. — אבער אללעס איזט שאָן דאגע-וועזען! ווי האבען שאָן איינען דעראַרטיגען אונס פּערהאַסס! פאָן רטשריטט אָפּ, נאָר צו אָפּ דורכגעמאַכט: עס טראַט אבער איממער ווידער איינע ענדערונג אַין, אונד דאס יוהרענהום בריינג ווידער בים נטען אלטען, זאָלכע צישען, ווייא עטעט דיא יוהדען אין דען פּרייען קאָנשטיטיציאָ-נעללען שטאאטען האבען, האבען זיא שאָן פאַר 60 יאָהרען אין שפּאַנען גערעכט. אין איהרעם אי-בערטשרע בעקעמפּפען זיך דיא ווייטען פאַר-טיען גענעגזייטיג: פּיעלע יוהדען לעבטען מיט דען קאַטהאָליקען ווייא בייזדער אונד פּערשיעגערטען זיך זאָגאַר מיט דענזעלבען — אונד נון טראַט אין ריקשלאַג אַין! דיא יוהדען וואָרדען אויך דאס הער-טעסטע פּערפאָלגט אונד אויך דאס שרעקלייכסטע בעדריקט, אונד דא וואַר פאָן דען אינגערן פאַר-טיא-שטרייטען קיינע רעדע מעהר! דיא יוהדען דעלטען פּעסט צוזאַממען אונד דיעזטען איהרעם גאַטטע מיט פּעסטער טרייע. נון, אויך עטעט אין דען פּרייען קאָנשטיטיציאָנעללען שטאאטען ער-האַלטען דיא טראַגען אונזערער עמאַנציפּאַציאָן פאָן דער גאַטטליכען פאָרזעהונג אייניג ווינציג, וועלכע אונס פאָן אונזערעם אבערמוטהע צוריקדריפּפען. — טראַגט דער עטעט מאָדערנען וואָרט פּרייהייט,

* (צור וואַרשויער יודענגרונג.) אייניג וואַרשויער דעפּעשען פאָם 7-טען דיעזעס מעלדעט: אם נעפּסט-דיגען פּיעטאַגע וואָרדען דיא פאָרזיכטס-מאַסרעגעלן דיעזעס דער בעהאַרד פערהאַפּפּעלט, אים נייע יודען-קראַוואַללע צו פערהינדערן. פאָן דען צאַהלריך פערהאַפּטען פערזאָנען, דיא מאַן אויס אללאַם דער יודען-אייפלינדערונגען פערהאַפּטעט, וואָרדען 350 דעם שטראַפּ-נערכטע איבערליפערט; דיא איבערגען זינד איך פּייען פּיס נעזעטצט וואָרדען. — אייס פּעטערסבורג וואָרדע אין דע-נערונגס-בעפעהל ערהיילט. דאס איך נעגען ענע מיליטער-פערזאָנען, וועלכע דער טהיילנאהמע אַן דען יודען-קראַוואַללען פערדעכטיג זינד, אייניג שטרענגע אונטערזוכונג אייניגעלטעט ווערדע. עס איזט נגמעהר ערהיזעזען, דאס אין אייניגע שטאַדט-פּיעטעל דיא יודען-פּלינדערונג בעגייטט אייניג שטינדע פּריהער בעגאַנגען האט, בעפאָר דאס אינגליק אין דער קירכע שטאַטטגעפונדען; דאס איזט דער בעסטע בעוויז, דאס דער פּייע-לערס פאָן זאָלכען לייטען אויסגינג, דיא בלאַם אייניג אייסרע-דע פּיר אייניג יודען-אייפלינדערונג זוכטען. — צור אונטערשטיצונג דער בעשעדיגטען יודישען פאַמי-לען האט זיך אין הולפּ-קאָמיטע געבילדעט. דיעזעס האט פאָרלייפיג פּעסטגעשטעללט, דאס נכט וועניגער אלס 2800 יודישע פאַמילען, דיא דורך דען קראַוואַלל אים אויהר גאַנצעס פערמאָגען גענאָממען, דער אונטערשטיצונג בעדערפּטיג זינד. דיא געוואַלטען גלדער ריכטען נכט אייניגמאל אים, אים דען אונגלילכען אויך נוי דען צעהנטען טהייל דעס ערלייטענען שאַדענס צו ערזעטצען. עס וויירד פּיר אייניג מאָגליכסט גערעכטע פערטהיילונג דער אייגעפאַסענען אונטערשטיצונגס-גלדער אויפ גווישסענהאפטע זאָרגע נעטראָגען. — דער גענעראַל-אדיוטאַנט, הערר אלבערנסקי, האט פּיר דיא אונגלילכען וואַרשויער יודען 500 רובעל גשפּענדעט.

* (אויס בוקאַרעסט) מעלדעט אייניג הייטיגע דעפּעשע פאָלגענדעס: דיא העטצעריינען גענען דיא יודען אין רומעניען נעהמען ווייטער זאָ זעהר איבערהאַנד, דאס דיא רעגיערונג דיא גראַפּ-טען פאָרזיכטס-מאַסרעגעלן צור פערהינדערונג אייניגער גראַבען יודען-פערפאָלגונג טרעפּפען מוס.

* (אין דעם אונגאַרישען ריכס-טאָג) האבען הייטע נאָך דען פּייע-טאגען דיא זושטענדיגען ווייטער בעגאָנגען. אין דער הייטיגען ריכסטאגס-זוטצונג האט דער יודען-פיינדליכע רעפּיזענטאַנט אשטיצי אין בוטש-נעזיך (פּעטציאָן) דער גייסטליכען זייגעס וואהל-בעגיריקעס אייניגעריכס, אין וועלכעם געבעטען ווירד, דאס גע-גליכהייט אונד בירגערליכקייט" האט מאַן זייט לאַנגע פאָן זאָ פּיעלען יודען-פּערפאָלגונגען אונד אייפלינדערונגען נכט גערעכט, וויא עבען עטצט, אונד דיעזע דענגט אונס ווייטער אלס פּיגנערציג, דאס נאָך יודען פאָרטשרטט דער ריקשרטט צו פאָלגען פּפלעגט!

פערשיעדענע נייאָנגייטען.

* (ריא יודען אין רוסלאַנד.) אים לעמבערג ווירד פאָם 9-טען דיעזעס טעלעגראַפּירט: „אין רוסלאַנד וואָרדע דיעזער טאגע אייניג רעגיערונגס-פעראָרדנונג פּעראָפּפענטליכט. לויט וועלכער אללע יודען, דיא נאָהע אן דען גרענצען רוסלאַנדס וואָהנען, בינגען 7 טאגען נאָך דעם אינגערען דעם ריכטיגען אדרע וואָהנהאַפּטע פערלעגען מיססען! דיעזע פערארדנונג איזט קיינע נייע; זיא ריהרט נאָך פאָם קאַיזער ניקאָלאַיס הער, דער זיא אים יאָהרע 1852 ערלאַססען האַטטע. עס וואָרדע אללאָ דיעזע 30-יאָהרע אלטע פערארדנונג, דיא בזיהער בלאָם איזט דעם פאָפּיערע שטעהען בלייבע אונד נע צור אויספיהרונג גגלאַנגטע, עטצט אויפגעפּישט. דיא רעגיערונג גיבט אן, דאס דיא שטרענגע דורכפיהרונג דיעזער פערארדנונג אים דעם גרענדע נאָטהיג וויא, וויל דיא אן דען גרענ-צען וואָהנענדען יודען דען „שטענגעל" בעטרייבען, וואָזוך דיא שטאאטס-קאַססא אייניגען שאַדען ערליידען, דא פאָן אויסען וואָאַרען אייניגשטענגעלט ווערדען, אין אנדערע דאס פּיר דיעזעלבען דיא צאַהלונגען בזהרען עניטרייבטעט ווירדען. דיא יודען האבען יע-דאָך אייניג דעפּעשאַען נאָך פּעטערסבורג עניטזונדען, אים גענען דיעזע פערארדנונג פערארדנונג בים קאַיזער זעלבסט דיא אייגדרינגליכסטען פאָר-שטעללונגען צו מאַכען." — זאָ וויט דיא דעפּעשע, אלס איזט וואָהראַפּט שויערלך, וואס דיא אדמין יודען אין רוסלאַנד צו ערזולדען האבען. באלד ווי-דען זיא פאָן דען בוערען בזו אייפ דעם העמד אויסגע-פּלינדערט, באלד ווייטער טרייבט זיא דיא רעגיע-רונג אים אהרען וואָהנפּלעטצען, אים אין אייגער גאַנץ אנדערען גענענד אייפגעטהאלט צו נעהמען, אלס וועגן אָן זאָ לייכט ווערדע, דאס טויזענדע פאָן פאַמיליען אין אייגער גאַנץ נייגן גענענד זיך זאָגאַר אייגע עקסטענען פערשפּפּען זאָללען! דיא פערארדנונג, וואָרדע, וויא געזאָגט, פאָם קאַיזער ניקאָלאַיס שאָן פאָר 30 יאָהרען ערלאַססען, ער זאָהשפּעטער געוויס אין, דאס דיעזע הארטע פערארדנונג נכט לייכט דורכפּיהרבאַר וואָר. זאָללטע עס-וויא אלעקסאַנדער III. אייגע פערארדנונג אייפהרען וואָללען, דיא שאָן זיין גראָספאָטער קאַיזער ניקאָלאַיס אלס אונדורכפּיהרבאַר ערקאַנגט?

„אבער דאס ראַטיגע געזעטצ געזעהרט קיינעם הערן דיא מאַכט, זיינען שקלאַווען זעלבסטשטענדיג צו מאַכען." עריידיגט העלענע.

„דאס געזעטצ! (ריף דער שקלאַווע) דאס געזעטצ! דאס געזעטצ איזט נור פּיר דאס געמיינע פאָלק, נכט אבער פּיר אייגען אלעקסאַנדער טיבעריאוס געשאפּפען! — קאַנן מיך דאס געזעטצ איבריגענס ווידער אין דאס לעבען צו-ריקרופען, ווענן איך אייגמאל מאַכט בין?"

אויס פּעצוויפלונג ראַנג העלענע דיא הענדע אונד ריף: „איזט דענן קיינע דאפּפּעלונג מעהר?"

„קיינע דאפּפּעלונג צור פּלוכס, בין אלעקסאַנדער דך נכט זעלבער בעפּייס!"

„אָ, שקלאַווע! נור נאָך אין וואָרט" (ערזיידיגט העלענע) וויא לאַנגע דווערט עס, בין מאַן פאָן דא בין אין דאס הויז דעס פאַללוסס אונד צוריק געלאַנגען קאַנן?"

„אָהנע הינדערניס נור אייגע קלייגע האלבע שטינ-דע." ערזיידיגט דער שקלאַווע.

„אָ! הערע מיך! (זאָגט העלענע) ווילל דיא פּייע ווערדען? הייטע בעטעט איך דיא מישטע דאַטע אן. מאָרגען איזט עס צו שפּעט. דיא פּייהיים ווערדע נע וואָהלפּיילער ערקלאַט. דיא קאַנגסס מיט מיר אויף אייגע הלייגע האלבע שטונדע דאס הייז פערלאַססען, אָהנע דאס דאַרוך קאָממט. איילען ווייר צו פאַללוסס, דיעזעס האַ-יר אייגענע וואָרט צו זאָגען, אונד ווייר זינד דאַנן

דאָך אייגע זאָגדערבאַרע העקסע! (זאָגט דיא מיך נון איבערדרען קאַנגסס!

נאָטט וויא געלאָבט! (ריף העלענע) נכט מעהר האַטט דיא נאָטהיג, אים פּייע צו זיין! ווידכט דיא דיעס גאָלדע-ן ארמבאַנד אונד דיא קעטטע? וויא זינד וואָהל דאַפּפּעלט ווערדע, אלס דיא צו דיעסס לאָקיפּפען בריינגסט; אָ, לל דיא דיר נעכען, זיינען . . ."

איך זיי, פּיהרע מיך נכט אין פּעריזוכונג, דיא קלייגע פּערלאַססע איך דיך גליך! איך קאַנן דיך העקסע, אָאָס, אלעקסאַנדער איזט אין שפּייגענע אונד נכט בעפּייגן. שע-." זאָגטע דיך שקלאַווע.

פּרינסבאַרע נעבע. " (ריף העלענע) דיא עיקיפּפּסט ענקע עס וואָהל, לאַססע מיך אַמע שקלאַווע. אָ! ! יעטצט איזט מישטע-אבער דייגע פּייהיים! בע- לאַססעס, זאָ ווילל נור אייגע קלייגע שטונדע הינדע- ". יא, ווענן דיא נאָגטס; ווענן דיא מיך יענעס נעהען אין דאָר מאַנעאַנדרעך ווידער הייר ז- ' קאַנגסס דיא פּרינסבאַרע, דאס איך נכט צוריککאָממע, וו- ' ווייר איזט נעראַדע דיא צייט, אין דער אלעקסאַנדער מיט דען הייסעלס אונד דען צירבע-ריינען בע-ן שעסטע. ווענן עס אדם נון אייגאַללען אַללעס, בע-בעפאַלנעע אייגסס אין שקלאַווע דיינען בעפּעהל שטעענע, עס אונד מאַן האט נע פאָן אדם ווידער נעהאַרע, ווי-ער שקלאַווע. —

פאָלליעטאָן.

איס איינער אונטערגאַנגענען וועלט.

(64-טע פאָרטזעטצונג.)

מאַן איך בע איך באלד צוריק.

„דוא ביזט מע דער שקלאַווע) וויא

* (צור וואַרשויער יודענגרונג.) אייניג וואַרשויער דעפּעשען פאָם 7-טען דיעזעס מעלדעט: אם נעפּסט-דיגען פּיעטאַגע וואָרדען דיא פאָרזיכטס-מאַסרעגעלן, אים דיעזעס דער בעהאַרד פערהאַפּפּעלט, אים נייע יודען-קראַוואַללע צו פערהינדערן. פאָן דען צאַהלריך פערהאַפּטען פערזאָנען, דיא מאַן אויס אללאַם דער יודען-אייפלינדערונגען פערהאַפּטעט, וואָרדען 350 דעם שטראַפּ-נערכטע איבערליפערט; דיא איבערגען זינד איך פּייען פּיס נעזעטצט וואָרדען. — אייס פּעטערסבורג וואָרדע אין רע-גערונגס-בעפעהל ערהיילט. דאס איך נעגען ענע מיליטער-פערזאָנען, וועלכע דער טהיילנאהמע אַן דען יודען-קראַוואַללען פערדעכטיג זינד, אייניג שטרענגע אונטערזוכונג אייניגעלטעט ווערדע. עס איזט נגמעהר ערהיזעזען, דאס אין אייניגע שטאַדט-פּיעטעל דיא יודען-פּלינדערונג בעגייטט אייניג שטינדע פּריהער בעגאַנגען האט, בעפאָר דאס אינגליק אין דער קירכע שטאַטטגעפונדען; דאס איזט דער בעסטע בעוויז, דאס דער פּייע-לערס פאָן זאָלכען לייטען אויסגינג, דיא בלאָם אייניג אייפלינדערונגס-פּרינסבאַרע נעבע. — צור אונטערשטיצונג דער בעשעדיגטען יודישען פאַמי-לען האט זיך אין הולפּ-קאָמיטע געבילדעט. דיעזעס האט פאָרלייפיג פּעסטגעשטעללט, דאס נכט וועניגער אלס 2800 יודישע פאַמיליען, דיא דורך דען קראַוואַלל אים אויהר גאַנצעס פערמאָגען גענאָממען, דער אונטערשטיצונג בעדערפּטיג זינד. דיא גוטהאַבענדען גלדער ריכטען נכט אייגמאל אים, אים דען אונגלילכען אויך נוי דען צעהנטען טהייל דעס ערלייטענען שאַדענס צו ערזעטצען. עס ווירד פּיר אייניג מאָגליכסט גערעכטע פערטהיילונג דער אייגעפאַסענען אונטערשטיצונגס-גלדער אויפ גווישסענהאפטע זאָרגע נעטראָגען. — דער גענעראַל-אדיוטאַנט, הערר אלבערנסקי, האט פּיר דיא אונגלילכען וואַרשויער יודען 500 רובעל גשפּענדעט.

* (אויס בוקאַרעסט) מעלדעט אייניג הייטיגע דעפּעשע פאָלגענדעס: דיא העטצעריינען גענען דיא יודען אין רומעניען נעהמען ווייטער זאָ זעהר איבערהאַנד, דאס דיא רעגיערונג דיא גראַפּ-טען פאָרזיכטס-מאַסרעגעלן צור פערהינדערונג אייניגער גראַבען יודען-פערפאָלגונג טרעפּפען מוס.

* (אין דעם אונגאַרישען ריכס-טאָג) האבען הייטע נאָך דען פּייע-טאגען דיא זושטענדיגען ווייטער בעגאָנגען. אין דער הייטיגען ריכסטאגס-זוטצונג האט דער יודען-פיינדליכע רעפּיזענטאַנט אשטיצי אין בוטש-נעזיך (פּעטציאָן) דער גייסטליכען זייגעס וואהל-בעגיריקעס אייניגעריכס, אין וועלכעם געבעטען ווירד, דאס גע-

נוג, איך פאָלגע דיר, — אבער ציעטס נכ מיר קעטטע אונד ארבאַנד; — זאָ, יעטצט איזט עס אין דיר אַרדענונג. — אבער ווענן דוא איך דער אלעקסאַנדער מאַכטס, אָדער לויט אים הילפּ שייעטס, זאָ פּיהרטס דוא מיין שאַפּפּס מעסטער אין דייעם לייבע."

נאָך דיעזען וואָרטען מאַכטען זיך דיע שקלאַווע אונד העלענע אויף דען וועג. דיא שטראַסען וואָרען איינ-זאַם אונד לעער, אונד דיא עייכטען באלד דאס הויז דעס פאַללוסס. — אבער אַנדערבאַרע-ווייטע שטעללטען זיך אייגען אויך דא אייגע הינדערניסע אין דען וועג; דער טהאָר-וועכטער וואָללטע דיא צו אייגער זאָלך שפּעטען ششונדע דורכאויס נכט אייגלאַסען. ערסט נאָכדעם דער שקלאַווע דעם טהאָר-וועכטער אייגע מעסטע-ציגען אין דיא האנד דריקטע, ליעס ער דיא הייגין. אבער פאַללוסס לאָג בעריישט אין טיעפּעס שלאָפּ. אונד זיין קאַמטער-דיענער וואָללטע איהן דורכאויס נכט ווענען. העלענע וואר נאָנען אויסגר זיך פאָר פּרעצוויפלונג. ענדליך פאָגטס דיא דען קאַמטער-דיענער, אָב ער שייכען קאָנגע? אונד אלס ער דיעס בעיאַהטע, דריקטיגט אים העלענע אייגענע צוילען, אין וועלכען דיא קוריין דען פאָרפאַלל מיט אלקיפּאָס אונד אלעקסאַנדער טיבעריאוס אין דעס קעללער שלדעיגט.— דער דיא בעגלייטענדע שקלאַווע בלייבע אויסער זיך פאָר פּורכט אונד שטעקען, אלס ער דיעזע וואָרטע אַהרעש; ער שלעפּפּטע דיא נון מיט געוואַלט צוריק — אונד העלענע ענטפּפּענטע זיך, אָהנע מיט געוויסהייט דאַרוך רעכען צו קאָנגען, דאס דער קאַמטער-דיענער יענע וועכטען צוילען, פאָן וועלכען דאס לעבען דעס דרוזזס אבהאַנגס, זייגעס הערען אויך איבערגעבען וועדע: —

„אבער דאס ראַטיגע געזעטצ געזעהרט קיינעם הערן דיא מאַכט, זיינען שקלאַווען זעלבסטשטענדיג צו מאַכען." עריידיגט העלענע.

„דאס געזעטצ! (ריף דער שקלאַווע) דאס געזעטצ! דאס געזעטצ איזט נור פּיר דאס געמיינע פאָלק, נכט אבער פּיר אייגען אלעקסאַנדער טיבעריאוס געשאפּפען! — קאַנן מיך דאס געזעטצ איבריגענס ווידער אין דאס לעבען צו-ריקרופען, ווענן איך אייגמאל מאַכט בין?"

אויס פּעצוויפלונג ראַנג העלענע דיא הענדע אונד ריף: „איזט דענן קיינע דאפּפּעלונג מעהר?"

„קיינע דאפּפּעלונג צור פּלוכס, בין אלעקסאַנדער דך נכט זעלבער בעפּייס!"

„אָ, שקלאַווע! נור נאָך אין וואָרט" (ערזיידיגט העלענע) וויא לאַנגע דווערט עס, בין מאַן פאָן דא בין אין דאס הויז דעס פאַללוסס אונד צוריק געלאַנגען קאַנן?"

„אָהנע הינדערניס נור אייגע קלייגע האלבע שטונ-דע." ערזיידיגט דער שקלאַווע.

„אָ! הערע מיך! (זאָגט העלענע) ווילל דיא פּייע ווערדען? הייטע בעטעט איך דיא מישטע דאַטע אן. מאָרגען איזט עס צו שפּעט. דיא פּייהיים ווערדע נע וואָהלפּיילער ערקלאַט. דיא קאַנגסס מיט מיר אויף אייגע הלייגע האלבע שטונדע דאס הייז פערלאַססען, אָהנע דאס דאַרוך קאָממט. איילען ווייר צו פאַללוסס, דיעזעס האַ-יר אייגענע וואָרט צו זאָגען, אונד ווייר זינד דאַנן

דאָך אייגע זאָגדערבאַרע העקסע! (זאָגט דיא מיך נון איבערדרען קאַנגסס!

דוא מיך נון איבערדרען קאַנגסס!
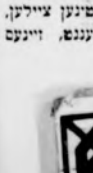
„דוא ביזט מע דער שקלאַווע) וויא